

Կ-891-17.07.2024-ԳԿ-011

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
«ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հանրակրթության մասին» 2009 թվականի հուլիսի 10-ի ՀՕ-160-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 14-րդ կետում «գործընթաց» բառից հետո լրացնել «, որը համարժեք է գործատուի կողմից աշխատողի մասնագիտական ունակությունների համապատասխանության գնահատմանը և դրա նկատմամբ կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի՝ աշխատողի զբաղեցրած պաշտոնին կամ կատարած աշխատանքին չհամապատասխանելու դեպքում աշխատանքային պայմանագրի լուծման կարգավորումները» բառերով.

2) 15-րդ կետից հետո լրացնել նոր 16-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«16) մենթոր դպրոց՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից ընտրված ուսումնական հաստատություն, որը վերապատրաստումների և խորհրդատվությունների միջոցով նպաստում է հանրակրթական պետական չափորոշի և հանրակրթության հիմնական ծրագրերի ներդրմանը, մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական զարգացմանը:».

Հոդված 2. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «նրանց» բառը փոխարինել «որոնց» բառով:

Հոդված 3. Օրենքի 12-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 12. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը, համակարգողը և նրանց իրավասությունները

1. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը և համակարգողը նշանակվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած կարգով:

2. Տնօրենի թափուր պաշտոնում կարող է նշանակվել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգով ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունք (այսուհետ նաև՝ հավաստագիր) ստացած անձը:

3. Հավաստագրի համար կարող է դիմել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձը, որն ունի կրթության ոլորտի բարձրագույն կրթություն և վերջին 10 տարվա ընթացքում գիտամանկավարժական կամ մանկավարժական աշխատանքի կամ կրթության կառավարման ոլորտի առնվազն յոթ տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ:

Հավաստագրի համար կարող է դիմել սույն հոդվածի **25-րդ** մասով սահմանված սահմանափակումներ չունեցող անձը:

4. Հավաստագրում անցկացվում է հետևյալ փուլերով.

1) փաստաթղթերի համապատասխանության ճանաչում՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած փաստաթղթերի ցանկի.

2) մասնակցություն վերապատրաստումներին՝ դիմողի նախաձեռնությամբ.

3) քննություն՝ թեստավորման միջոցով.

4) պետական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի հավաստագրում:

5. Քննությունների և հավաստագրման ընթացակարգերը, պետական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի (հավաստագրի) դադարեցման դեպքերն ու ընթացակարգը, ինչպես նաև հավաստագրման լիազոր մարմնի կազմավորման և գործունեության կարգը սահմանում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:

6. Սահմանված կարգով քննություն հանձնած և անցողիկ շեմը հաղթահարած անձը համարվում է հավաստագրված:

7. Քննության արդյունքները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմին՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգի:

8. Հավաստագրի ստացած անձը հավաստագիրն ստանալու օրվանից հետո հինգ տարվա ընթացքում կարող է մասնակցել տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին:

9. Սահմանված կարգով աշխատանքային պայմանագիր կնքած պետական ուսումնական հաստատության տնօրենի պաշտոնավարման ողջ ընթացքում հավաստագիրը շարունակում է գործել, բացառությամբ սույն օրենքով կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից սահմանված՝ հավաստագրի գործողության դադարեցման դեպքերի:

10. Պաշտոնավարման ընթացքում հավաստագրի դադարեցման հիմքով աշխատանքից ազատված անձը տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին դիմելու համար հավաստագրվում է:

11. Հավաստագրի գործողության՝ սահմանված կարգով դադարեցումից հետո՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է:

12. Տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի մրցույթը հայտարարում է համապատասխան լիազոր մարմինը: Հավակնորդների ընտրության նպատակով կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը ձևավորում է մասնագիտական հանձնաժողով, որի դրական եզրակացությունը հիմք է լիազոր մարմնի կողմից տնօրենի նշանակման համար:

13. Տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար հավակնորդը լիազոր մարմին է ներկայացնում՝

1) սահմանված ցանկին համապատասխան փաստաթղթերը.

2) ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի հավաստագիրը.

3) ուսումնական հաստատության հինգ տարվա զարգացման՝ իր կազմած ծրագիրը:

14. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով և ժամկետում նշանակված տնօրենի համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանած դեպքերում և կարգով կարող է սահմանվել փորձաշրջան (փորձաշրջանի համար նշանակվում է ղեկավար), որի ավարտին տնօրենն իր կազմած զարգացման ծրագրի կատարողական հաշվետվությունը ներկայացնում է մասնագիտական հանձնաժողովին և խորհրդին: Մասնագիտական հանձնաժողովի, խորհրդի, ինչպես նաև փորձաշրջանի ղեկավարի ներկայացրած դրական եզրակացությունը հիմք է տնօրենի հետագա պաշտոնավարման համար:

15. Պաշտոնավարման ընթացքում պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների հիման վրա հինգ տարին մեկ անգամ անցնում է ատեստավորում՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգով: Չատեստավորվելու դեպքում տնօրենի նկատմամբ կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի՝ աշխատողի զբաղեցրած պաշտոնին կամ կատարած աշխատանքին չհամապատասխանելու դեպքում աշխատանքային պայմանագրի լուծման կարգավորումները:

16. Ատեստավորման արդյունքներով պաշտոնին համապատասխանելու մասին եզրակացության դեպքում տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը երկարաձգվում է հինգ տարի ժամկետով:

17. Աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը երկարաձգելու օրվանից հաշված՝ մեկ ամսվա ընթացքում, տնօրենը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանած դեպքերում և կարգով, խորհրդին է ներկայացնում ուսումնական հաստատության հաջորդ հինգ տարվա զարգացման իր ծրագիրը և դրա իրականացումն ապահովող տարեկան գործողությունների ժամանակացույցը:

18. Ատեստավորման արդյունքներով պաշտոնին չհամապատասխանելու մասին եզրակացության արդյունքում տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է, և հավաստագրի գործողությունը դադարեցվում է:

19. Ատեստավորման արդյունքներով պաշտոնին չհամապատասխանելու մասին եզրակացության դեպքում տվյալ անձը ուսումնական հաստատության տնօրենի թափուր տեղի համար կարող է դիմել միայն սույն հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի (հավաստագրի) համար սահմանված կարգով քննություն հանձնելու և հավաստագիր ստանալու դեպքում:

20. Տնօրենը՝

1) խորհրդին է ներկայացնում ուսումնական հաստատության զարգացման՝ իր կազմած ծրագիրը և դրա իրականացումն ապահովող տարեկան գործողությունների ժամանակացույցը:

2) ուսումնական պլանի հիման վրա կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում իրականացնում է դասաբաշխում, որի հիման վրա ձևավորվում է տարիֆիկացիան:

3) կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում ձևավորում է հաստատությունում անհրաժեշտ հաստիքների անվանացանկը՝ կառավարության որոշմամբ հաստատված անվանացանկին համապատասխան:

4) ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ կարիքները տրամադրում է համակարգողին՝ պահանջվող ծախսերը գնահատելու, նախահաշիվ կազմելու և լիազոր մարմին ներկայացնելու համար.

5) հսկողություն է իրականացնում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ընթացքի, սովորողների ուսումնական ծանրաբեռնվածության, առաջադիմության և հաստատության ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների և սովորողների վարքականոնների պահպանման նկատմամբ.

6) խորհրդի հավանությանն է ներկայացնում դպրոցական մակարդակում մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կազմը.

7) մանկավարժական խորհրդի ներկայացմամբ հաստատում է դպրոցի ուսումնական պլանը, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանը և տնօրենի տեղակալների, դասղեկների, առարկայական մեթոդական միավորումների նախագահների ու մանկավարժների հաշվետվությունները.

8) մասնակցում է խորհրդի նիստերին՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.

9) աջակցում է դպրոցի խորհրդակցական մարմինների աշխատանքներին.

10) նախարարության հաստատած՝ ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթի օրինակելի կարգի հիման վրա մշակում և խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում դպրոցի ուսուցչի թափուր տեղի համար անցկացվելիք մրցույթի կարգը, դպրոցի կազմակերպական կառուցվածքը, ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների և սովորողների վարքագծի կանոնները.

11) համաձայն կառավարության որոշմամբ սահմանված պաշտոնների անվանացանկի և նկարագրի՝ անցկացնում է ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթը, մանկավարժական այլ աշխատողների, հոգեբանի, մանկավարժահոգեբանական աշխատողների, դպրոցի էլեկտրոնային կառավարման և դասավանդման ապահովման մասնագետի, իր տեղակալների, մասնաճյուղի, կառուցվածքային ստորաբաժանումների (մեթոդական միավորումների) ղեկավարների ընտրությունը: Կնքում և լուծում է աշխատանքային պայմանագրեր, բաշխում աշխատանքը.

12) ղեկավարում է մանկավարժական խորհրդի և առարկայական մեթոդական միավորումների աշխատանքները.

13) կազմում է ուսումնական պարապմունքների դասացուցակը և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների վիճակի մասին հաշվետվությունները.

14) խրախուսում և խթանում է աշխատողների ստեղծագործական նախաձեռնությունը.

15) աջակցում է ուսուցիչների մասնակցությանը հերթական և կամավոր ատեստավորումներին, իրականացնում ուսուցչի մոտ մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատում, ատեստավորումից հետո դիտարկում է ուսուցչի յուրացրած գիտելիքների և կարողությունների կիրառումը ուսումնական գործընթացում.

16) խրախուսում է մասնակցային կառավարումն ուսումնական հաստատության մարմիններում.

17) իրականացնում է վերահսկողություն դասավանդման բովանդակության, սովորողների գիտելիքների յուրացման որակի, առաջադիմության, նրանց վարքի, արտադասարանական և արտադպրոցական

աշխատանքների կազմակերպման, դպրոցի աշխատողների աշխատանքային պարտականությունների կատարման նկատմամբ.

18) ապահովում է պարտադիր և արտադասարանական խմբակների, ուսումնական լաբորատորիաների բնականոն գործունեությունը.

19) ուսումնական պլանին համապատասխան՝ ապահովում է կրթական ծրագրերի իրականացումը, կրթական գործընթացի կազմակերպումը և կրում է պատասխանատվություն կրթության որակի և բովանդակության համար.

20) ապահովում է լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող հանձնարարականների կատարումը.

21) ապահովում է դպրոցում բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ.

22) ապահովում է դպրոցում գործածության ենթակա փաստաթղթերի վարումը և պահպանումը.

23) սահմանված կարգով ձևավորում է դպրոցի սովորողների համակազմը, օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քայլեր է ձեռնարկում նրանց սոցիալական պաշտպանվածության ապահովման ուղղությամբ, ապահովում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթություն ստանալու իրավունքը.

24) իրականացնում է օրենսդրությամբ սահմանված՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած և կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող երեխաների հայտնաբերման և դպրոց ուղղորդման կամ վերաուղղորդման աշխատանքները, կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտանիքի) հայտնաբերման դեպքում եռօրյա ժամկետում տեղեկացնում է սովորողի հաշվառման հասցեի խնամակալության և հոգաբարձության մարմնին.

25) օրենքով իրեն վերապահված գործառույթների շրջանակներում ներկայացնում է դպրոցը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում և այլ կազմակերպություններում, տալիս է լիազորագրեր.

26) օրենքով և դպրոցի կանոնադրությամբ սահմանված իր լիազորությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը.

27) իրականացնում է օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

21. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը օրենքով սահմանված կարգով կրում է պատասխանատվություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնող մարմինների արձանագրած՝ սույն հոդվածի 16-րդ մասով, օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված գործառույթների, օրենքների, հիմնադրի, նախարարության, լիազորված մարմնի և խորհրդի որոշումների և կնքված պայմանագրերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ մանկավարժական աշխատողների իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության, սովորողների և աշխատողների կյանքի, առողջության պահպանման համար:

22. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգող կարող է լինել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձը, որն ունի բարձրագույն կրթություն և վերջին հինգ տարվա ընթացքում «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված հանրային պաշտոններում կամ հանրային ծառայության պաշտոններում կամ ղեկավարման գործառույթներ ունեցող այլ պաշտոններում (անկախ պետական կամ մասնավոր ոլորտում կատարած աշխատանքից) առնվազն երեք տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ կամ ֆինանսատնտեսական գործունեության ոլորտում վերջին յոթ տարվա ընթացքում առնվազն հինգ տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ:

23. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգողը՝

1) լիազոր մարմին է ներկայացնում դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեության մասին հաշվետվությունը, տնօրենի հետ քննարկման արդյունքում կազմված՝ հաջորդ տարվա բյուջեի նախագիծը և բյուջետային ֆինանսավորման մասին հայտը.

2) կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում ձևավորում է վարչատնտեսական գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ հաստիքների անվանացանկը՝ կառավարության սահմանած անվանացանկին համապատասխան.

3) գնահատում է տնօրենի տրամադրած՝ ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման նպատակով անհրաժեշտ կարիքների համար պահանջվող ծախսերը, կազմում է նախահաշիվը և ներկայացնում է լիազոր մարմին.

4) ապահովում է գնումների գործընթացի կազմակերպման և իրականացման աշխատանքները, վարչատնտեսական գործառույթների արտապատվիրակման դեպքում ապահովում է ընդունման-հանձնման գործընթացը, մատուցվող ծառայությունների որակյալ կազմակերպումը.

5) համաձայն պաշտոնների անվանացանկի և պաշտոնի նկարագրի՝ կնքում և լուծում է վարչատնտեսական աշխատողների աշխատանքային պայմանագրերը.

6) ապահովում է պարտադիր և արտադասարանական խմբակների, ուսումնական լաբորատորիաների բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանները.

7) ապահովում է անհրաժեշտ պայմաններ՝ ուսումնական պլանին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման, կրթական գործընթացի կազմակերպման համար.

8) ապահովում է բյուջետային հատկացումների, հիմնադրի և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից օրենքով սահմանված կարգով ստացված միջոցների արդյունավետ օգտագործումը, ուսումնանյութական բազայի հաշվառումը, պահպանումը, համալրումը.

9) ապահովում է հաշվապահական հաշվառման իրականացումը և օրենքով սահմանված կարգով ներկայացնում հաշվապահական հաշվետվություններ, իսկ գործառույթի արտապատվիրակման դեպքում՝ վերահսկում դրա կատարման որակը.

10) ապահովում է դպրոցում գործաձուլության ենթակա վարչատնտեսական գործառույթներին վերաբերող փաստաթղթերի վարումը և պահպանումը.

11) օրենքով իրեն վերապահված գործառույթների շրջանակներում ներկայացնում է դպրոցը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում և այլ կազմակերպություններում, բացում է հաշվարկային հաշիվներ, տալիս է լիազորագրեր:

12) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է դպրոցի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները:

13) օրենքով և դպրոցի կանոնադրությամբ սահմանված իր լիազորությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը:

14) խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում է խորհրդի նիստերին, ինչպես նաև խորհրդին ներկայացնում ամենամյա հաշվետվություն սույն մասով սահմանված գործառույթների կատարման մասին:

15) աջակցում է ուսումնական հաստատության խորհրդակցական մարմինների աշխատանքներին:

16) ապահովում է լիազորված մարմնի՝ օրենսդրությանը չհակասող հանձնարարականների կատարումը:

17) իր պաշտոնի նկարագրին համապատասխան՝ մասնակցում է վերապատրաստումների Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգի և ժամանակացույցի համաձայն:

18) իրականացնում է օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

24. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգողը օրենքով սահմանված կարգով կրում է պատասխանատվություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնող մարմինների արձանագրած՝ սույն հոդվածի 19-րդ մասով, օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված գործառույթների, օրենքների, հիմնադրի, նախարարության, լիազորված մարմնի, խորհրդի որոշումների և կնքված պայմանագրերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ անվտանգության տեխնիկայի ապահովման, վարչատնտեսական աշխատողների իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության, ինչպես նաև սովորողների և աշխատողների կյանքի, առողջության և ուսումնական հաստատության սանիտարահիգիենիկ վիճակի պահպանման համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովման համար:

25. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրեն և համակարգող չի կարող առաջադրվել, նշանակվել այն անձը՝

1) որը դատական կարգով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ:

2) որը դատական կարգով գրկվել է մանկավարժական կամ վարչական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից:

3) որը տառապում է այնպիսի հիվանդությամբ, որը կարող է խոչընդոտել մանկավարժական կամ վարչական գործունեության կատարումը: Այդ հիվանդությունների ցանկը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

4) որը դատապարտվել է հանցագործության համար, և դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատապարտվել է ոչ դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար.

5) որի նկատմամբ հարուցված քրեական հետապնդումը դադարեցվել է, կամ քրեական հետապնդում չի իրականացվել ոչ արդարացնող հիմքով.

6) որը քաղաքական կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամ է:

26. Տնօրենը և համակարգողն իրենց պաշտոնավարման ընթացքում պարտավոր են դրսևորել քաղաքական զսպվածություն, իրենց պաշտոնեական դիրքը կամ աշխատանքային միջոցները չօգտագործել կուսակցությունների կամ հասարակական, այդ թվում՝ կրոնական միավորումների շահերի համար կամ նրանց նկատմամբ վերաբերմունք քարոզելու կամ իրենց պաշտոնական պարտականությունները կատարելիս այլ քաղաքական կամ կրոնական գործունեություն իրականացնելու համար:

27. Նույն պետական ուսումնական հաստատության տնօրեն և համակարգող չեն կարող առաջադրվել, նշանակվել միմյանց հետ մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, քույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր, քույր) կապված անձինք:»:

Հոդված 4. Օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «Պետական» բառը փոխարինել «Ավարտական, պետական» բառերով:

Հոդված 5. Օրենքի 17.1-րդ հոդվածի՝

1) 12-րդ մասում «Տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնի» բառերը փոխարինել «Մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետները և» բառերով.

2) 13-րդ մասում «մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնի» բառերը փոխարինել «մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետների և» բառերով:

Հոդված 6. Օրենքի 25-րդ հոդվածի՝

1) 3-րդ մասից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ նոր 3.1-ին կետ.

«3.1. Հանրակրթության պետական նոր չափորոշի ներդրմամբ պայմանավորված՝ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում դասավանդողների դրույքը սահմանվում է՝

1) պարտադիր կրթության առաջին աստիճանում՝ տասնութ դասաժամ.

2) պարտադիր կրթության երկրորդ և երրորդ աստիճաններում՝ քսան դասաժամ:»:

2) 5-րդ մասում «համալրվելը» բառից հետո լրացնել «կամ հիմնական աշխատողի վերադարձը» բառերով:

Հոդված 7. Օրենքի 26-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 26. Ուսուցիչը, նրա վերապատրաստումը, առեստավորումը և տարակարգի շնորհումը

1. Ուսումնական հաստատության ուսուցիչ կարող է լինել այն անձը, որն ստացել է բարձրագույն կրթությամբ մանկավարժական համապատասխան որակավորում կամ ունի բարձրագույն կրթություն և վերջին տասը տարվա ընթացքում տվյալ առարկայի մանկավարժական (կամ ուսուցչական) կամ գիտամանկավարժական գործունեության առնվազն հինգ տարվա աշխատանքային ստաժ:

2. Առնվազն մեկ անգամ հայտարարված մրցույթի արդյունքներով ուսուցչի թափուր տեղը սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պահանջները բավարարող անձով չհամալրվելու դեպքում ուսուցչի տվյալ թափուր տեղի համար հայտարարված հաջորդ մրցույթին կարող է դիմել նաև՝

1) տվյալ առարկայի մասնագիտական ոլորտում բարձրագույն կրթություն ունեցող և տվյալ մասնագիտական կրթական ծրագրով կամ առանձին մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով մանկավարժահոգեբանական և ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող առնվազն 30 կրեդիտ հավաքած անձը.

2) բնագիտություն, տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաներ, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա (FSՃՍ) առարկաների մասնագիտական ոլորտում բարձրագույն կրթություն ունեցող անձը՝ աշխատանքի ընդունվելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, մանկավարժահոգեբանական ու ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով առնվազն 30 կրեդիտ հավաքելու պայմանով: Անհրաժեշտ կրեդիտներ չհավաքելու դեպքում աշխատանքի ընդունվելուց մեկ տարի հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ուսուցչի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է:

3) ուսուցչի որակավորում շնորհող բարձրագույն ուսումնական հաստատության առնվազն բակալավրի կրթական ծրագրով ուսումնառող ավարտական կուրսի ուսանողը՝ գյուղական բնակավայրի ուսումնական հաստատությունում աշխատելու նպատակով, որի համար աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված ժամանակահատվածը կհաշվարկվի որպես աշխատանքային ստաժ.

4) **«Հանրակրթության մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջով** մասնագիտական **գործունեությունը դադարեցված և** կամավոր ատեստավորում անցած անձը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված դասընթացը կարող է կազմակերպել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած կազմակերպությունը կամ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած կրթական ծրագրով (մոդուլով):

4. Ուսուցչի մասնագիտական զարգացման ապահովման նպատակով իրականացվում է վերապատրաստում՝ ուսուցչի մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատման հիման վրա՝ բարդության յուրաքանչյուր աստիճանի վերապատրաստումն անցնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված շրջափուլում: Վերապատրաստման արդյունքում ուսուցիչն ատեստավորվում է: Ուսուցչի վերապատրաստումը և հերթական ատեստավորումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով՝ ուսուցչի մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատման արդյունքներին համապատասխան:

4.1) Ոչ պետական կամ այլընտրանքային կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատության ուսուցչի մասնագիտական զարգացումը կարող է իրականացվել տվյալ հաստատության մշակած ընթացակարգով, որը հաստատվում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից:

5. Մասնագիտական զարգացման գնահատված կարիքը վերապատրաստման տարրական մակարդակին համապատասխանելու դեպքում ուսուցիչը նույն ուսումնական տարում պարտադիր մասնակցում է վերապատրաստման և ատեստավորման՝ կամավոր ատեստավորման եղանակով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

6. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով հերթական ատեստավորման արդյունքում զբաղեցրած պաշտոնին չհամապատասխանող ուսուցչի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է՝ Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի հիմքով:

7. Զբաղեցրած պաշտոնին չհամապատասխանելու դեպքում անձը չի զրկվում մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից:

8. Հերթական ատեստավորման ենթակա չէ՝

1) տվյալ պաշտոնը մեկ տարուց պակաս ժամկետով զբաղեցնող ուսուցիչը.

2) հղի կամ մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի համար արձակուրդում գտնվող ուսուցիչը, եթե նա նման հայտ չի ներկայացրել:

9. Հղի և մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի համար արձակուրդում գտնվող ուսուցիչը հերթական ատեստավորման ենթակա է արձակուրդից վերադառնալուց ոչ շուտ, քան մեկ տարի հետո, եթե նա ավելի վաղ ատեստավորվելու հայտ չի ներկայացրել:

10. Կրթական քաղաքականության փոփոխման դեպքում կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է կազմակերպել ուսուցիչների արտահերթ պարտադիր վերապատրաստում՝ պետական բյուջեի կամ այլ միջոցների հաշվին:

11. Յուրաքանչյուր ուսուցիչ, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի պահանջները բավարարող յուրաքանչյուր անձ կարող են դիմել և մասնակցել կամավոր ատեստավորմանը:

12. Կամավոր ատեստավորման գործընթացում ուսուցչի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ցուցաբերած համապատասխան արդյունքը հիմք է ուսուցչի դրույքաչափի փոփոխության և հինգ տարի ժամկետով հավելավճարի սահմանման կամ մեկ տարվա ընթացքում վերաատեստավորման կամ նրա հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի լուծման համար:

13. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով կամավոր ատեստավորման նվազագույն շեմը չհաղթահարած ուսուցիչը մեկ տարվա ընթացքում ենթակա է պարտադիր վերապատրաստման և ատեստավորման՝ **նույն** եղանակով: Կազմակերպվող հաջորդ ատեստավորման նվազագույն շեմը չհաղթահարելու կամ սահմանված ժամկետում ատեստավորմանը չմասնակցելու դեպքում ուսուցչի հետ աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի հիմքով՝ նույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում և կարգով:

14. Աշխատանքային պայմանագիրը լուծվելու դեպքում անձը չի զրկվում մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից և ուսուցչի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին կարող է դիմել կամավոր ատեստավորման՝ օրենսդրությամբ սահմանված դրական արդյունքի դեպքում:

15. Կամավոր կամ հերթական ատեստավորումների արդյունքները կարող են բողոքարկվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն: Ուսուցչի ազատումը զբաղեցրած պաշտոնից հետաձգվում է մինչև բողոքարկման արդյունքով վերջնական որոշում կայացնելը:

16. Սույն օրենքով սահմանված կարգերով ատեստավորված ուսուցիչն իր նախաձեռնությամբ կարող է մասնակցել ուսուցչի տարակարգի շնորհման գործընթացին:

17. Ուսուցչի տարակարգը քառաստիճան է և շնորհվում է ուսուցչի մասնագիտական չափանիշներին համապատասխան:

18. Ուսուցչի տարակարգի շնորհման մասին որոշումն ընդունվում է պարզ ընթացակարգով՝ փաստաթղթային եղանակով, ուսուցչի տարակարգի շնորհման հանրապետական հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանրապետական հանձնաժողով) կողմից:

19. Ուսուցչի տարակարգերը համապատասխանում են ուսուցչի մասնագիտական չափանիշներին, որոնք սահմանում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ հիմք ընդունելով ուսուցչի գիտելիքների, մանկավարժական աշխատանքային հմտությունների և ունակությունների ծավալը, ստեղծագործական-հետազոտական գործունեության արդյունավետությունը, մասնագիտական աշխատանքային ստաժը, մանկավարժական գործունեության որակական այլ ցուցանիշներ (ներառյալ՝ պարզևատրումը, համապատասխան մրցույթների մասնակցությունը, մասնագիտական կատարելագործմանն ուղղված վերապատրաստումները և այլն):

20. Հանրապետական հանձնաժողովը փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքով ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը.

1) ենթակա է համապատասխան տարակարգի շնորհման.

2) ենթակա չէ համապատասխան տարակարգի շնորհման:

21. Հանրապետական հանձնաժողովի որոշումները կարող են բողոքարկվել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմին կամ դատական կարգով:

22. Հանրապետական հանձնաժողովի որոշումը հիմք է կրթության պետական կառավարման մարմնի կողմից ուսուցչին համապատասխան տարակարգ շնորհելու և 5 տարի ժամկետով հավելավճար սահմանելու համար:

23. Տարակարգ ստացած ուսուցչին տրվում է համապատասխան հավելավճար ուսումնական հաստատությանը հատկացված միջոցների հաշվին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

24. Բողոքի առկայության դեպքում ուսուցչին տարակարգ շնորհելը հետաձգվում է մինչև վերջնական որոշում կայացնելը:

25. Ուսումնական հաստատությունից այլ ուսումնական հաստատություն տեղափոխվող ուսուցչի տարակարգը և կամավոր ատեստավորման արդյունքով սահմանվող դրույքաչափը և հավելավճարը պահպանվում են:

26. Ոչ պետական ուսումնական հաստատության ուսուցիչը կարող է սույն օրենքով սահմանված կարգերով մասնակցել կամավոր ատեստավորման և տարակարգի շնորհման գործընթացին՝ հիմնադրի ֆինանսական միջոցների հաշվին:»:

Հոդված 8. Օրենքի 29-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի 6-րդ կետում «բողոքարկման» բառից հետո լրացնել «, փորձաշրջանի սահմանման» բառերը.

2) 1-ին մասի 12.5)-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«12.5) հաստատում է մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետների և մանկավարժական աշխատողների կամավոր ատեստավորման կարգը և կամավոր ատեստավորման արդյունքով մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետներին և մանկավարժական աշխատողներին հավելավճարի տրամադրման կարգը.».».

3) 1-ին մասի 18.1)-րդ կետում «երեխաների բացահայտման» բառերից առաջ լրացնել «, ինչպես նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող» բառերը.

4) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ 18.2) կետով.

«18.2) սահմանում է բարձր կատարողականի արդյունքում ուսումնական հաստատություններին խրախուսելու, ինչպես նաև ցածր կատարողականի արդյունքում աջակցելու նպատակով լրացուցիչ ֆինանսավորում տրամադրելու կարգը.».»:

Հոդված 9. Օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 5-րդ կետում «մանկավարժահոգեբանական կենտրոնների» բառերից հետո լրացնել «և հատուկ դպրոց-ռեսուրս կենտրոնների» բառը.

2) **11-րդ կետում «պեդական» բառը փոխարինել «ավարտական, պեդական» բառերով.**

3) 26.9)-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել.

4) 26.22)-րդ կետից հետո լրացնել նոր 26.23)-րդ և 26.24) կետեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«26.23) սահմանում է պետական ուսումնական հաստատություն տնօրեն գործուղելու կարգը.

«26.24) սահմանում է մանկավարժահոգեբանական և ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով առնվազն 30 կրեդիտ շնորհելու կարգը.».»:

Հոդված 10. Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 3-րդ կետում «նրանց» բառից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող երեխաների» բառերով.

2) 6.1) կետում «ատեստավորում» բառը փոխարինել «հերթական և կամավոր ատեստավորումների» բառերով:

Հոդված 11. Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում «նրանց» բառից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող երեխաների» բառերով.».».

Հոդված 12. Սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ կետերով սահմանված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու և սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանվող ենթաօրենսդրական իրավական ակտի ընդունման ժամկետը սահմանել սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում:

Հոդված 14. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Առաջին ընթերցում

4 891 17.07.2024 94 011/4

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1.– «Հանրակրթության մասին» 2009 թվականի հուլիսի 10-ի ՀՕ-160-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 14-րդ կետում «գործընթաց» բառից հետո լրացնել «, որը համարժեք է գործատուի կողմից աշխատողի մասնագիտական ունակությունների համապատասխանության գնահատմանը **ԵԱ** դրա նկատմամբ կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի՝ աշխատողի զբաղեցրած պաշտոնին կամ կատարած աշխատանքին չհամապատասխանելու դեպքում աշխատանքային պայմանագրի լուծման կարգավորումները» բառերով.

2) 15-րդ կետից հետո լրացնել նոր 16-րդ կետով՝ **ԿԵՏԵԿԱԻՆԵՆԿՅԱԿ** բովանդակությամբ.

«16) մ Ե Ն Ք Ո Ր Դ Պ Ր Ո Ց՝ – կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից ընտրված ուսումնական հաստատություն, որը վերապատրաստումների **ԵԱ** խորհրդատվությունների միջոցով՝ նպաստում է հանրակրթական պետական չափորոշչի **ԵԱ** հանրակրթության հիմնական ծրագրերի ներդրմանը, մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական զարգացմանը:».

Հոդված 2.— Օրենքի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «նրանց» բառը փոխարինել «որոնց» բառով.

Հոդված 3.— Օրենքի 12-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ ~~հետեւյալ~~հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 12. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը, համակարգողը ~~է~~ նրանց իրավասությունները

1. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը ~~է~~ համակարգողը նշանակվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած կարգով:

2. Տնօրենի թափուր պաշտոնում կարող է նշանակվել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգով ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունք (այսուհետ ~~նախնայալ~~նախնակ՝ հավաստագիր) ստացած անձը:

3. Հավաստագրի համար կարող է դիմել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձը, որն ունի կրթության ոլորտի բարձրագույն կրթություն ~~է~~ վերջին 10 տարվա ընթացքում գիտամանկավարժական կամ մանկավարժական աշխատանքի կամ կրթության կառավարման ոլորտի առնվազն յոթ տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ:

Հավաստագրի համար կարող է դիմել սույն հոդվածի ~~24~~ 25-րդ մասով սահմանված սահմանափակումներ չունեցող անձը:

4. Հավաստագրումն անցկացվում է ~~հետեւյալ~~հետևյալ փուլերով.

1) փաստաթղթերի համապատասխանության ճանաչում՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած փաստաթղթերի ցանկի.

2) մասնակցություն վերապատրաստումներին՝ դիմողի նախաձեռնությամբ.

3) քննություն՝ թեստավորման միջոցով.

4) պետական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի հավաստագրում:

5. Քննությունների ~~է~~ հավաստագրման ընթացակարգերը, պետական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի (հավաստագրի) դադարեցման դեպքերն ու ընթացակարգը, ինչպես ~~նախնայալ~~նախնակ հավաստագրման լիազոր մարմնի կազմավորման ~~է~~ գործունեության կարգը սահմանում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:

6. Սահմանված կարգով քննություն հանձնած ~~է~~ անցողիկ շեմը հաղթահարած անձը համարվում է հավաստագրված:

7. Քննության արդյունքները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմին՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգի:

8. Հավաստագիր ստացած անձը հավաստագիրն ստանալու օրվանից հետո հինգ տարվա ընթացքում կարող է մասնակցել տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին:

~~8.19.~~ Սահմանված կարգով աշխատանքային պայմանագիր կնքած պետական ուսումնական հաստատության տնօրենի պաշտոնավարման ողջ ընթացքում հավաստագիրը շարունակում է գործել, բացառությամբ սույն

օրենքով կամ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից սահմանված՝ հավաստագրի գործողության դադարեցման դեպքերի:

8.210. Պաշտոնավարման ընթացքում հավաստագրի դադարեցման հիմքով աշխատանքից ազատված անձը տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին դիմելու համար հավաստագրվում է:

8.311. Հավաստագրի գործողության՝ սահմանված կարգով դադարեցումից հետո՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է:

912. Տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի մրցույթը հայտարարում է համապատասխան լիազոր մարմինը:

Հավակնորդների ընտրության նպատակով կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը

ձեռավորում ձևավորում է մասնագիտական հանձնաժողով, որի դրական եզրակացությունը հիմք է լիազոր մարմնի կողմից տնօրենի նշանակման համար:

9.113. Տնօրենի պաշտոնի թափուր տեղի համար հավակնորդը լիազոր մարմին է ներկայացնում:

1) սահմանված ցանկին համապատասխան փաստաթղթերը.

2) ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի հավաստագիրը.

3) ուսումնական հաստատության հինգ տարվա զարգացման՝ իր կազմած ծրագիրը:

1014. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով **ԷԷ** ժամկետում նշանակված տնօրենի համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանած դեպքերում **ԷԷ** կարգով կարող է սահմանվել փորձաշրջան (փորձաշրջանի համար նշանակվում է ղեկավար), որի ավարտին տնօրենն իր կազմած զարգացման ծրագրի կատարողական հաշվետվությունը ներկայացնում է մասնագիտական հանձնաժողովին **ԷԷ** խորհրդին: Մասնագիտական հանձնաժողովի, խորհրդի, ինչպես **նաԷԷԷԷԷԷ** փորձաշրջանի ղեկավարի ներկայացրած դրական եզրակացությունը հիմք է տնօրենի հետագա պաշտոնավարման համար:

1115. Պաշտոնավարման ընթացքում պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների հիման վրա հինգ տարին մեկ անգամ անցնում է ատեստավորում՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգով: Չատեստավորվելու դեպքում տնօրենի նկատմամբ կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի՝ աշխատողի զբաղեցրած պաշտոնին կամ կատարած աշխատանքին չհամապատասխանելու դեպքում աշխատանքային պայմանագրի լուծման կարգավորումները:

1216. Ատեստավորման արդյունքներով պաշտոնին համապատասխանելու մասին եզրակացության դեպքում տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը երկարաձգվում է հինգ տարի ժամկետով:

13.17. Աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը երկարաձգելու օրվանից հաշված՝ մեկ ամսվա ընթացքում, տնօրենը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանած դեպքերում **ԷԷ** կարգով, խորհրդին է ներկայացնում ուսումնական հաստատության հաջորդ հինգ տարվա զարգացման իր ծրագիրը **ԷԷ** դրա իրականացումն ապահովող տարեկան գործողությունների ժամանակացույցը:

1418. Ատեստավորման արդյունքներով պաշտոնին չհամապատասխանելու մասին եզրակացության արդյունքում տնօրենի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է, **ԷԷ** հավաստագրի գործողությունը դադարեցվում է:

1519. Առեստավորման արդյունքներով պաշտոնին չհամապատասխանելու մասին__ եզրակացության դեպքում տվյալ անձը ուսումնական հաստատության տնօրենի թափուր տեղի համար կարող է դիմել միայն սույն հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունքի (հավաստագրի) համար սահմանված կարգով քննություն հանձնելու ~~է~~ հավաստագիր ստանալու դեպքում:

1620. Տնօրենը՝

1) խորհրդին է ներկայացնում ուսումնական հաստատության զարգացման՝ իր կազմած ծրագիրը ~~է~~ դրա իրականացումն ապահովող տարեկան գործողությունների ժամանակացույցը.

2) ուսումնական պլանի հիման վրա կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում իրականացնում է դասաբաշխում, որի հիման վրա ~~ծեփավորում~~~~ծնավորում~~ է տարիֆիկացիան.

3) կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում ~~ծեփավորում~~~~ծնավորում~~ է հաստատությունում անհրաժեշտ հաստիքների անվանացանկը՝ կառավարության որոշմամբ հաստատված անվանացանկին համապատասխան.

4) ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ կարիքները տրամադրում է համակարգողին՝ պահանջվող ծախսերը գնահատելու, նախահաշիվ կազմելու ~~է~~ լիազոր մարմին ներկայացնելու համար.

5) հսկողություն է իրականացնում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ընթացքի, սովորողների ուսումնական ծանրաբեռնվածության, առաջադիմության ~~է~~ հաստատության ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների ~~է~~ սովորողների վարքականոնների պահպանման նկատմամբ.

6) խորհրդի հավանությանն է ներկայացնում դպրոցական մակարդակում մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կազմը.

7) մանկավարժական խորհրդի ներկայացմամբ հաստատում է դպրոցի ուսումնական պլանը, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանը ~~է~~ տնօրենի տեղակալների, դասղեկների, առարկայական մեթոդական միավորումների նախագահների ու մանկավարժների հաշվետվությունները.

8) մասնակցում է խորհրդի նիստերին՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.

9) աջակցում է դպրոցի խորհրդակցական մարմինների աշխատանքներին.

10) նախարարության հաստատած՝ ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթի օրինակելի կարգի հիման վրա մշակում ~~է~~ խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում դպրոցի ուսուցչի թափուր տեղի համար անցկացվելիք մրցույթի կարգը, դպրոցի կազմակերպական կառուցվածքը, ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների ~~է~~ սովորողների վարքագծի կանոնները.

11) համաձայն կառավարության որոշմամբ սահմանված պաշտոնների անվանացանկի ~~է~~ նկարագրի՝ անցկացնում է ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթը, մանկավարժական այլ աշխատողների, հոգեբանի, մանկավարժահոգեբանական աշխատողների, դպրոցի էլեկտրոնային կառավարման ~~է~~ դասավանդման ապահովման մասնագետի ~~է~~ գործավարի (օգնականի), իր տեղակալների, մասնաճյուղի, կառուցվածքային ստորաբաժանումների (մեթոդական միավորումների) ղեկավարների ընտրությունը, ~~կնքում է~~ ~~Կնքում է~~ լուծում է աշխատանքային ~~պայմանագրերը~~~~պայմանագրերը~~, բաշխում աշխատանքը.

- 12) ղեկավարում է մանկավարժական խորհրդի **ԷԷ** առարկայական մեթոդական միավորումների աշխատանքները.
- 13) կազմում է ուսումնական պարապմունքների դասացուցակը **ԷԷ** ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների վիճակի մասին հաշվետվությունները.
- 14) խրախուսում **ԷԷ** խթանում է աշխատողների ստեղծագործական նախաձեռնությունը.
- 15) աջակցում է ուսուցիչների մասնակցությանը հերթական **ԷԷ** կամավոր ատեստավորումներին, իրականացնում ուսուցչի մոտ մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատում, ատեստավորումից հետո դիտարկում է ուսուցչի յուրացրած գիտելիքների **ԷԷ** կարողությունների կիրառումը ուսումնական գործընթացում.
- 16) խրախուսում է մասնակցային կառավարումն ուսումնական հաստատության մարմիններում.
- 17) իրականացնում է վերահսկողություն դասավանդման բովանդակության, սովորողների գիտելիքների յուրացման որակի, առաջադիմության, նրանց վարքի, արտադասարանական **ԷԷ** արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպման, դպրոցի աշխատողների աշխատանքային պարտականությունների կատարման նկատմամբ.
- 18) ապահովում է պարտադիր **ԷԷ** արտադասարանական խմբակների, ուսումնական լաբորատորիաների բնականոն գործունեությունը.
- 19) ուսումնական պլանին համապատասխան՝ ապահովում է կրթական ծրագրերի իրականացումը, կրթական գործընթացի կազմակերպումը **ԷԷ** կրում է պատասխանատվություն կրթության որակի **ԷԷ** բովանդակության համար.
- 20) ապահովում է լիազորված մարմնի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող հանձնարարականների կատարումը.
- 21) ապահովում է դպրոցում բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ.
- 22) ապահովում է դպրոցում գործածության ենթակա փաստաթղթերի վարումը **ԷԷ** պահպանումը.
- 23) սահմանված կարգով ~~ձեռավորում~~**ձևավորում** է դպրոցի սովորողների համակազմը, օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քայլեր է ձեռնարկում նրանց սոցիալական պաշտպանվածության ապահովման ուղղությամբ, ապահովում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթություն ստանալու իրավունքը.
- 24) իրականացնում է օրենսդրությամբ սահմանված՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած **ԷԷ** կրթությունից դուրս մնալու դիսկի տակ գտնվող երեխաների հայտնաբերման **ԷԷ** դպրոց ուղղորդման կամ վերաուղղորդման աշխատանքները, կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտանիքի) հայտնաբերման դեպքում եռօրյա ժամկետում տեղեկացնում է սովորողի հաշվառման հասցեի խնամակալության **ԷԷ** հոգաբարձության մարմնին.
- 25) օրենքով իրեն վերապահված գործառույթների շրջանակներում ներկայացնում է դպրոցը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում **ԷԷ** այլ կազմակերպություններում, տալիս է լիազորագրեր.

26) օրենքով [ԷԷ](#) դպրոցի կանոնադրությամբ սահմանված իր լիազորությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս կատարման համար պարտադիր ցուցումներ [ԷԷ](#) վերահսկում դրանց կատարումը.

27) իրականացնում է օրենսդրությամբ [ԷԷ](#) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

1721. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրենը օրենքով սահմանված կարգով կրում է պատասխանատվություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնող մարմինների արձանագրած՝ սույն հոդվածի 16-րդ մասով, օրենսդրությամբ [ԷԷ](#) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված գործառույթների, օրենքների, հիմնադրի, նախարարության, լիազորված մարմնի [ԷԷ](#) խորհրդի որոշումների [ԷԷ](#) կնքված պայմանագրերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ մանկավարժական աշխատողների իրավունքների [ԷԷ](#) ազատությունների պաշտպանության, սովորողների [ԷԷ](#) աշխատողների կյանքի, առողջության պահպանման համար:

1822. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգող կարող է լինել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձը, որն ունի բարձրագույն կրթություն [ԷԷ](#) վերջին հինգ տարվա ընթացքում «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված հանրային պաշտոններում կամ հանրային ծառայության պաշտոններում կամ ղեկավարման գործառույթներ ունեցող այլ պաշտոններում (անկախ պետական կամ մասնավոր ոլորտում կատարած աշխատանքից) առնվազն երեք տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ կամ ֆինանսատնտեսական գործունեության ոլորտում վերջին յոթ տարվա ընթացքում առնվազն հինգ տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ:

1923. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգողը՝

1) լիազոր մարմին է ներկայացնում դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեության մասին հաշվետվությունը, տնօրենի հետ քննարկման արդյունքում կազմված՝ հաջորդ տարվա բյուջեի նախագիծը [ԷԷ](#) բյուջետային ֆինանսավորման մասին հայտը.

2) կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում [ձեռավորում ձևավորում](#) է վարչատնտեսական գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ հաստիքների անվանացանկը՝ կառավարության սահմանած անվանացանկին համապատասխան.

3) գնահատում է տնօրենի տրամադրած՝ ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման նպատակով անհրաժեշտ կարիքների համար պահանջվող ծախսերը, կազմում է նախահաշիվը [ԷԷ](#) ներկայացնում է լիազոր մարմին.

4) ապահովում է գնումների գործընթացի կազմակերպման [ԷԷ](#) իրականացման աշխատանքները, վարչատնտեսական գործառույթների արտապատվիրակման դեպքում ապահովում է ընդունման-հանձնման գործընթացը, մատուցվող ծառայությունների որակյալ կազմակերպումը.

5) համաձայն պաշտոնների անվանացանկի [ԷԷ](#) պաշտոնի նկարագրի՝ կնքում [ԷԷ](#) լուծում է վարչատնտեսական աշխատողների աշխատանքային պայմանագրերը.

6) ապահովում է պարտադիր [ԷԷ](#) արտադասարանական խմբակների, ուսումնական լաբորատորիաների բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանները.

7) ապահովում է անհրաժեշտ պայմաններ՝ ուսումնական պլանին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման, կրթական գործընթացի կազմակերպման համար.

8) ապահովում է բյուջետային հատկացումների, հիմնադրի [ԷԷԼ](#) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից օրենքով սահմանված կարգով ստացված միջոցների արդյունավետ օգտագործումը, ուսումնանյութական բազայի հաշվառումը, պահպանումը, համալրումը.

9) ապահովում է հաշվապահական հաշվառման իրականացումը [ԷԷԼ](#) օրենքով սահմանված կարգով ներկայացնում հաշվապահական հաշվետվություններ, իսկ գործառույթի արտապատվիրակման դեպքում՝ վերահսկում դրա կատարման որակը.

10) ապահովում է դպրոցում գործաժողովային ենթակա վարչատնտեսական գործառույթներին վերաբերող փաստաթղթերի վարումը [ԷԷԼ](#) պահպանումը.

11) օրենքով իրեն վերապահված գործառույթների շրջանակներում ներկայացնում է դպրոցը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում [ԷԷԼ](#) այլ կազմակերպություններում, բացում է հաշվարկային հաշիվներ, տալիս է լիազորագրեր.

12) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է դպրոցի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները.

13) օրենքով [ԷԷԼ](#) դպրոցի կանոնադրությամբ սահմանված իր լիազորությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս կատարման համար պարտադիր ցուցումներ [ԷԷԼ](#) վերահսկում դրանց կատարումը.

14) խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում է խորհրդի նիստերին, ինչպես [ՆԱԵՆԱՆԸ](#) խորհրդին ներկայացնում ամենամյա հաշվետվություն սույն մասով սահմանված գործառույթների կատարման մասին.

15) աջակցում է ուսումնական հաստատության խորհրդակցական մարմինների աշխատանքներին.

16) ապահովում է լիազորված մարմնի՝ օրենսդրությանը չհակասող հանձնարարականների կատարումը.

17) իր պաշտոնի նկարագրին համապատասխան՝ մասնակցում է վերապատրաստումների Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգի [ԷԷԼ](#) ժամանակացույցի համաձայն.

18) իրականացնում է օրենսդրությամբ [ԷԷԼ](#) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

2024. Պետական ուսումնական հաստատության համակարգող օրենքով սահմանված կարգով կրում է պատասխանատվություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերահսկողություն իրականացնող մարմինների արձանագրած՝ սույն հոդվածի 19-րդ մասով, օրենսդրությամբ [ԷԷԼ](#) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված գործառույթների, օրենքների, հիմնադրի, նախարարության, լիազորված մարմնի, խորհրդի որոշումների [ԷԷԼ](#) կնքված պայմանագրերի պահանջների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, այդ թվում՝ անվտանգության տեխնիկայի ապահովման, վարչատնտեսական աշխատողների իրավունքների [ԷԷԼ](#) ազատությունների պաշտպանության, ինչպես [ՆԱԵՆԱՆԸ](#) սովորողների [ԷԷԼ](#) աշխատողների կյանքի, առողջության [ԷԷԼ](#) ուսումնական հաստատության սանիտարահիգիենիկ վիճակի պահպանման համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովման համար:

2125. Պետական ուսումնական հաստատության տնօրեն **ԷԷ** համակարգող չի կարող առաջադրվել, նշանակվել այն անձը՝

1) որը դատական կարգով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ.

2) որը դատական կարգով զրկվել է մանկավարժական կամ վարչական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից.

3) որը տառապում է այնպիսի հիվանդությամբ, որը կարող է խոչընդոտել մանկավարժական կամ վարչական գործունեության կատարումը: Այդ հիվանդությունների ցանկը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը.

4) որը դատապարտվել է հանցագործության համար, **ԷԷ** դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատապարտվել է ոչ դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար.

5) որի նկատմամբ հարուցված քրեական հետապնդումը դադարեցվել է, կամ քրեական հետապնդում չի իրականացվել ոչ արդարացնող հիմքով.

6) որը քաղաքական կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամ է:

2226. Տնօրենը **ԷԷ** համակարգողն իրենց պաշտոնավարման ընթացքում պարտավոր են **դրսևորել** քաղաքական զսպվածություն, իրենց պաշտոնեական դիրքը կամ աշխատանքային միջոցները չօգտագործել կուսակցությունների կամ հասարակական, այդ թվում՝ կրոնական միավորումների շահերի համար կամ նրանց նկատմամբ վերաբերմունք քարոզելու կամ իրենց պաշտոնական պարտականությունները կատարելիս այլ քաղաքական կամ կրոնական գործունեություն իրականացնելու համար:

2327. Նույն պետական ուսումնական հաստատության տնօրեն **ԷԷ** համակարգող չեն կարող առաջադրվել, նշանակվել միմյանց հետ մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ (ծնող, ամուսին, զավակ, եղբայր, քույր, ամուսնու ծնող, զավակ, եղբայր, քույր) կապված անձինք»:

Հոդված 4.—Օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «Պետական» բառը փոխարինել **«Ավարտական, պետական»** բառերով:

Հոդված 5.—Օրենքի 17.1-րդ հոդվածի՝

1) **1)**—12-րդ մասում «Տարածքային մանկավարժահոգեբանական «նշանակվել միմյանց հ» բառերը փոխարինել «Մանկավարժահոգեբանական հոգեբանական «նշանակվել միմյանց հետ մե**ԷԷ**» բառերով.

2) **2)**—13-րդ մասում «մանկավարժահոգեբանական հոգեբանական «նշանակվել» բառերը փոխարինել «մանկավարժահոգեբանական հոգեբանական «նշանակվել միմյանց հետ մե**ԷԷ**» բառերով:

Հոդված 6.—Օրենքի 25-րդ հոդվածի՝

1) 3-րդ մասից հետո լրացնել **հետեւյալ հետևյալ** բովանդակությամբ՝ նոր 3.1-ին կետ.

«3.1. Հանրակրթության պետական նոր չափորոշի ներդրմամբ պայմանավորված՝ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում դասավանդողների դրույքը սահմանվում է՝

1) պարտադիր կրթության առաջին աստիճանում՝ տասնութ դասաժամ.

2) պարտադիր կրթության երկրորդ **ԷԷ** երրորդ աստիճաններում՝ քսան դասաժամ:»:

2) 5-րդ մասում **«համալրվելը»** բառից հետո լրացնել **«կամ հիմնական աշխատողի վերադարձը»** բառերով:

Հոդված 7.— Օրենքի 26-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ ~~հետևյալ~~հետևյալ բովանդակությամբ.

~~«Հոդված 26. Ուսուցիչը, նրա վերապատրաստումը, ատեստավորումը և տարակարգի շնորհումը~~

«Հոդված 26. Ուսուցիչը, նրա վերապատրաստումը, ատեստավորումը և տարակարգի շնորհումը

1. Ուսումնական հաստատության ուսուցիչ կարող է լինել այն անձը, որն ստացել է բարձրագույն կրթությամբ մանկավարժական համապատասխան որակավորում կամ ունի բարձրագույն կրթություն ~~է~~և վերջին տասը տարվա ընթացքում տվյալ առարկայի մանկավարժական (կամ ուսուցչական) կամ գիտամանկավարժական գործունեության առնվազն հինգ տարվա աշխատանքային ստաժ~~ի~~:

2. Առնվազն մեկ անգամ հայտարարված մրցույթի արդյունքներով ուսուցչի թափուր տեղը սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պահանջները բավարարող անձով չհամալրվելու դեպքում ուսուցչի տվյալ թափուր տեղի համար հայտարարված հաջորդ մրցույթին կարող է դիմել ~~նաեւ՝ նաև՝~~

1) տվյալ առարկայի մասնագիտական ոլորտում բարձրագույն կրթություն ունեցող ~~է~~և տվյալ մասնագիտական կրթական ծրագրով կամ առանձին մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով մանկավարժահոգեբանական ~~է~~և ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող առնվազն 30 կրեդիտ հավաքած անձը.

2) բնագիտություն, տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաներ, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա (ՄՏԾՄ) առարկաների մասնագիտական ոլորտում բարձրագույն կրթություն ունեցող անձը՝ աշխատանքի ընդունվելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, մանկավարժահոգեբանական ու ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով առնվազն 30 կրեդիտ հավաքելու պայմանով: Անհրաժեշտ կրեդիտներ չհավաքելու դեպքում աշխատանքի ընդունվելուց մեկ տարի հետո՝ ~~5~~5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ուսուցչի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է:

3) ուսուցչի որակավորում շնորհող բարձրագույն ուսումնական հաստատության առնվազն բակալավրի կրթական ծրագրով ուսումնառող ավարտական կուրսի ուսանողը՝ գյուղական բնակավայրի ուսումնական հաստատությունում աշխատելու նպատակով, որի համար աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված ժամանակահատվածը կհաշվարկվի որպես աշխատանքային ստաժ.

4) ~~տվյալ առարկայի~~«Հանրակրթության մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջով մասնագիտական ~~ոլորտում միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող է~~գործունեությունը դադարեցված և կամավոր ատեստավորում անցած անձը:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին ~~է~~և 2-րդ կետերով սահմանված դասընթացը կարող է կազմակերպել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած կազմակերպությունը կամ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի երաշխավորած կրթական ծրագրով (մոդուլով)~~ի~~:

4. Ուսուցչի մասնագիտական զարգացման ապահովման նպատակով իրականացվում է վերապատրաստում՝ ուսուցչի մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատման հիման վրա՝ բարդության յուրաքանչյուր աստիճանի վերապատրաստումն անցնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված շրջափուլում:

4)՝ Վերապատրաստման արդյունքում ուսուցիչն ատեստավորվում է: Ուսուցչի վերապատրաստումը ~~է~~ հերթական ատեստավորումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով՝ ուսուցչի մասնագիտական զարգացման կարիքի գնահատման արդյունքներին համապատասխան:

4.1) Ոչ պետական կամ այլընտրանքային կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատության ուսուցչի մասնագիտական զարգացումը կարող է իրականացվել տվյալ հաստատության մշակած ընթացակարգով, որը հաստատվում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից:

5. Մասնագիտական զարգացման գնահատված կարիքը վերապատրաստման տարրական մակարդակին համապատասխանելու դեպքում ուսուցիչը նույն ուսումնական տարում պարտադիր մասնակցում է վերապատրաստման ~~է~~ ատեստավորման՝ կամավոր ատեստավորման եղանակով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

6. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով հերթական ատեստավորման արդյունքում զբաղեցրած պաշտոնին չհամապատասխանող — ուսուցչի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է՝ Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի հիմքով:

7. Զբաղեցրած պաշտոնին չհամապատասխանելու դեպքում անձը չի զրկվում մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից:

8. Հերթական ատեստավորման ենթակա չէ՝

1) տվյալ պաշտոնը մեկ տարուց պակաս ժամկետով զբաղեցնող ուսուցիչը.

2) հղի կամ ~~մինչեւ մինչև~~ երեք տարեկան երեխայի խնամքի համար արձակուրդում գտնվող ուսուցիչը, եթե նա նման հայտ չի ներկայացրել:

9. Հղի ~~եւ մինչեւ~~ մինչև երեք տարեկան երեխայի խնամքի համար արձակուրդում գտնվող ուսուցիչը հերթական ատեստավորման ենթակա է արձակուրդից վերադառնալուց ոչ շուտ, քան մեկ տարի հետո, եթե նա ավելի վաղ ատեստավորվելու հայտ չի ներկայացրել:

10. Կրթական քաղաքականության փոփոխման դեպքում կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը կարող է կազմակերպել ուսուցիչների արտահերթ պարտադիր վերապատրաստում՝ պետական բյուջեի կամ այլ միջոցների հաշվին:

11. Յուրաքանչյուր ուսուցիչ, ինչպես ~~հասեւնաւ~~ սույն հոդվածի 1-ին ~~է~~ 2-րդ մասերի պահանջները բավարարող յուրաքանչյուր անձ կարող են դիմել ~~է~~ մասնակցել կամավոր ատեստավորմանը:

12. Կամավոր ատեստավորման գործընթացում ուսուցչի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով ցուցաբերած համապատասխան արդյունքը հիմք է ուսուցչի դրույքաչափի փոփոխության ~~է~~ հինգ տարի ժամկետով հավելվածարի սահմանման կամ մեկ տարվա ընթացքում վերաատեստավորման կամ նրա հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի լուծման համար:

13. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով կամավոր ատեստավորման նվազագույն շեմը չհաղթահարած ուսուցիչը մեկ տարվա ընթացքում ենթակա է պարտադիր վերապատրաստման [ԷԷ](#) ատեստավորման՝ ~~կամավոր ատեստավորման նույն~~ եղանակով: Կազմակերպվող հաջորդ ատեստավորման նվազագույն շեմը չհաղթահարելու կամ սահմանված ժամկետում ատեստավորմանը չմասնակցելու դեպքում ուսուցչի հետ աշխատանքային պայմանագիրը լուծվում է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի հիմքով՝ նույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում [ԷԷ](#) կարգով:

14. Աշխատանքային պայմանագիրը լուծվելու դեպքում անձը չի զրկվում մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից [ԷԷ](#) ուսուցչի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթին կարող է դիմել կամավոր ատեստավորման՝ օրենսդրությամբ սահմանված դրական արդյունքի դեպքում:

15. Կամավոր կամ հերթական ատեստավորումների արդյունքները կարող են բողոքարկվել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն: Ուսուցչի ազատումը զբաղեցրած պաշտոնից հետաձգվում է ~~մինչև մինչև~~ բողոքարկման արդյունքով վերջնական որոշում կայացնելը:

16. Սույն օրենքով սահմանված կարգերով ատեստավորված ուսուցիչն իր նախաձեռնությամբ կարող է մասնակցել ուսուցչի տարակարգի շնորհման գործընթացին:

17. Ուսուցչի տարակարգը քառաստիճան է [ԷԷ](#) շնորհվում է ուսուցչի մասնագիտական չափանիշներին համապատասխան:

18. Ուսուցչի տարակարգի շնորհման մասին որոշումն ընդունվում է պարզ ընթացակարգով՝ փաստաթղթային եղանակով, ուսուցչի տարակարգի շնորհման հանրապետական հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանրապետական հանձնաժողով) կողմից:

19. Ուսուցչի տարակարգերը համապատասխանում են ուսուցչի մասնագիտական չափանիշներին, որոնք սահմանում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը՝ հիմք ընդունելով ուսուցչի գիտելիքների, մանկավարժական աշխատանքային հմտությունների [ԷԷ](#) ունակությունների ծավալը, ստեղծագործական-հետազոտական գործունեության արդյունավետությունը, մասնագիտական աշխատանքային ստաժը, մանկավարժական գործունեության որակական այլ ցուցանիշներ (ներառյալ՝ ~~պարգևատրումը~~ [պարգևատրումը](#), համապատասխան մրցույթների մասնակցությունը, մասնագիտական կատարելագործմանն ուղղված վերապատրաստումները [ԷԷ](#) այլն):

20. Հանրապետական հանձնաժողովը փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքով ընդունում է [ԷԷ](#) որոշումներից մեկը.

1) ենթակա է համապատասխան տարակարգի շնորհման.

2) ենթակա չէ համապատասխան տարակարգի շնորհման:

21. Հանրապետական հանձնաժողովի որոշումները կարող են բողոքարկվել կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմին կամ դատական կարգով:

22. Հանրապետական հանձնաժողովի որոշումը հիմք է կրթության պետական կառավարման մարմնի կողմից ուսուցչին համապատասխան տարակարգ շնորհելու [ԷԷ](#) 5 տարի ժամկետով հավելավճար սահմանելու համար:

23. Տարակարգ ստացած ուսուցչին տրվում է համապատասխան հավելավճար ուսումնական հաստատությանը հատկացված միջոցների հաշվին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով:

24. Բողոքի առկայության դեպքում ուսուցչին տարակարգ շնորհելը հետաձգվում է մինչև մինչև վերջնական որոշում կայացնելը:

25. Ուսումնական հաստատությունից այլ ուսումնական հաստատություն տեղափոխվող ուսուցչի տարակարգը ~~է~~ կամավոր ատեստավորման արդյունքով սահմանվող դրույքաչափը ~~է~~ հավելավճարը պահպանվում են:

26. Ոչ պետական ուսումնական հաստատության ուսուցիչը կարող է սույն օրենքով սահմանված կարգերով մասնակցել կամավոր ատեստավորման ~~է~~ տարակարգի շնորհման գործընթացին՝ հիմնադրի ֆինանսական միջոցների հաշվին:»:

Հոդված 8.–Օրենքի 29-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի 6-րդ կետում «բողոքարկման» բառից հետո լրացնել «, փորձաշրջանի սահմանման» բառերը.

2) 1-ին մասի 12.5)-րդ կետը շարադրել ~~հետեպահետկյալ~~ խմբագրությամբ.

«12.5) հաստատում է մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետների ~~է~~ մանկավարժական աշխատողների կամավոր ատեստավորման կարգը ~~է~~ կամավոր ատեստավորման արդյունքով մանկավարժահոգեբանական աջակցություն տրամադրող մասնագետներին ~~է~~ մանկավարժական աշխատողներին հավելավճարի տրամադրման կարգը.».

3) 1-ին մասի 18.1)-րդ կետում «երեխաների բացահայտման» բառերից առաջ լրացնել «, ինչպես ~~նաեւնակ~~ պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող» բառերը.

4) 1-ին մասը լրացնել ~~հետեպահետկյալ~~ բովանդակությամբ՝ 18.2) կետով.

«18.2) սահմանում է բարձր կատարողականի արդյունքում ուսումնական հաստատություններին խրախուսելու, ինչպես ~~նաեւնակ~~ ցածր կատարողականի արդյունքում աջակցելու նպատակով լրացուցիչ ֆինանսավորում տրամադրելու կարգը.»:

Հոդված 9.–Օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 5-րդ կետում «մանկավարժահոգեբանական կենտրոնների» բառերից հետո լրացնել «~~է~~ հատուկ դպրոց-ռեսուրս կենտրոնների» բառը.

2) 11-րդ կետում «պետական» բառը փոխարինել «ավարտական, պետական» բառերով.

3) 26.9)-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել.

4) 26.22)-րդ կետից հետո լրացնել նոր 26.23)-րդ կետ՝ ~~հետեպահետկյալ~~ բովանդակությամբ.

«26.23) սահմանում է պետական ուսումնական հաստատություն տնօրեն գործուղելու կարգը:»:

4) 11-րդ կետում «պետական» բառը փոխարինել «ավարտական, պետական» բառերով:

«26.24) սահմանում է մանկավարժահոգեբանական և ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով առնվազն 30 կրեդիտ շնորհելու կարգը.

Հոդված 10.–Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 3-րդ կետում «նրանց» բառից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես ~~նաեւ~~նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող երեխաների» բառերով.

2) 6.1) կետում «~~ատեստավորման~~ատեստավորում» բառը փոխարինել «հերթական ~~է~~և կամավոր ատեստավորումների» բառերով:»

Հոդված 11.— Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում «նրանց» բառից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես ~~նաեւ~~նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկի տակ գտնվող երեխաների» բառերով.».

Հոդված 12.— Սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ կետերով սահմանված ենթաօրենսդրականնունիցված իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու ~~է~~և սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանվող ենթաօրենսդրական իրավական ակտի ընդունման նթաօրենսդրական իրավական ակտի ընդունմանահամանվող մանված խաների բառերով:ում տ

Հոդված 13. 14. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-891-17.07.2024-ԳԿ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	Կառավարություն	3-րդ հոդված	<p>1. Առաջարկում ենք 3-րդ հոդվածի դրույթների համարակալումը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ և 7-րդ մասերին, որոնց համաձայն՝</p> <p>«Օրենսդրական ակտերում հոդվածները բաժանվում են «մասեր» կոչվող միայն համարակալված պարբերությունների: Հոդվածների մասերը կարող են բաժանվել միայն համարակալված կետերի, կետերը՝ միայն համարակալված ենթակետերի:</p> <p>Օրենսդրական ակտի հոդվածները, մասերը և կետերը համարակալվում են արաբական թվանշաններով: Հոդվածում ենթակետերը համարակալվում են հայերենի այբուբենի փոքրատառերով: Հոդվածների և մասերի համարները տեքստից բաժանվում են միջակետերով, իսկ հոդվածների կետերի համարները՝ փակագծերով: Հոդվածում ենթակետի՝ հայերենի այբուբենի փոքրատառերով նշված համարները տեքստից բաժանվում են միջակետով: ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի»:</p> <p>Հավի առնելով վերոգրյալը 8-րդ կետից հետո</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			<p>լրացվող կետերը համարակալվել են 9-ից 27-րդ կետեր, միաժամանակ հոդվածի 3-ևրդ մասում «21-րդ» մասին արված հղումը փոխվել է որպես «25-րդ» մաս:</p> <p>2. Հաշվի առնելով, որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2023 թվականի փետրվարի 16-ի N 216-Ն որոշման նախագծի վերաբերյալ ՀՀ կառավարությունից ստացվել է առաջարկ՝ գործավարի հաստիքը մանկավարժական պաշտոն չհամարելու վերաբերյալ, ուստի դպրոցի տնօրենի կողմից գործավար նշանակելու վերաբերյալ կարգավորումն անհրաժեշտ է հանել:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ 3-րդ հոդվածով գործող օրենքի 12-րդ հոդվածի նոր խմբագրության 16-րդ՝ (խմբագրված 20-րդ) կետի 11-րդ մասում «մասնագետի» բառից հետո առաջարկում ենք հանել «և գործավարի (օգնականի)» բառերը:</p> <p>3. Պայմանագիր կնքելու մասին կարգավորումը առաջարկում ենք սահմանել առանձին նախադասությամբ՝ տարընթերցումից խուսափելու նպատակով:</p> <p>Հաշվի առնելով վերագրյալը՝ «ընտրությունը» բառից հետո դնել «:» կետադրական նշանը, իսկ «Կնքում և » բառերից սկսել որպես նոր նախադասություն, «պայմանագրերը» բառի փոխարեն լրացնել «պայմանագրեր» բառը:</p>	<p>Ընդունվել է</p> <p>Ընդունվել է</p>	<p>Ընդունվել է</p> <p>Ընդունվել է</p>
--	--	--	--	---------------------------------------	---------------------------------------

2.	Կառավարություն	7-րդ հոդված	<p>1. Հաշվի առնելով, որ ՀՀ կառավարության 2024 թվականի մայիսի 2-ի՝ «Հանրակրթության մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջով մասնագիտական գործունեությունը դադարեցված բարձրագույն կրթություն չունեցող մանկա-վարժներին օժանդակության ծրագիրը հաստատելու մասին» N 621-Լ որոշմամբ նախատեսված է վերնագրում նշված շահառուներին հնարավորություն ընձեռել կամա-վորատեստավորման դրական արդյունքի դեպքում շարունակել մանկավարժական գործունեությունը, ուստի անհրաժեշտ է ավելի հստակ ու թիրախային ձևակերպումով սահմանել ուսուցիչ աշխատելու մասին կարգավորումը:</p> <p>Նախորդ ձևակերպման արդյունքում կարգավորումը վերաբերում էր առհասարակ միջին մասնագիտական կրթություն ունեցողներին, ինչն առաջացնում էր անհամապատասխանություն օրենքի և որոշման միջև:</p> <p>Հաշվի առնելով վերագրյալը՝ 7-րդ հոդվածով օրենքի 26-րդ հոդվածի նոր խմբագրության 2-րդ կետով լրացվող 4-րդ մասում՝ «տվյալ առարկայի մասնագիտական ոլորտում միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող և կամավորատեստավորում անցած անձը:» բառերի փոխարեն առաջարկում ենք լրացնել՝</p> <p>«Հանրակրթության մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջով մասնագիտական գործունեությունը դադարեցված և կամավորատեստավորում անցած անձը:»: բառերը:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է
----	----------------	-------------	--	-------------	-------------

			<p>2. 4-րդ կետի երկրորդ պարբերության համարակալումը առաջարկում ենք հանել:</p> <p>3. 7-րդ հոդվածի 13-րդ կետում «կամավոր ատեստավորման» բառերի փոխարեն առաջարկում ենք լրացնել «նույն» բառը՝ նույն նախադասության մեջ «կամավոր ատեստավորման եղանակով» բառերի անհարկի կրկնությունից խուսափելու նպատակով:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է
3.	Կառավարություն	9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետ	<p>Դրույթների տրամաբանական հաջորդականությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով նախատեսված կարգավորումը նախատեսել որպես նույն մասի 2-րդ կետ:</p> <p>Ըստ այդմ կետերի համարակալումը վերանայվել է:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է
4.	ՀՀ պատգամավոր Նարեկ Բաբայն ԱԺ	Նախագծի 7-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող Օրենքի 26-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացնել նոր՝ 4.1) կետով.	«Ոչ պետական կամ այլընտրանքային կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատության ուսուցչի մասնագիտական զարգացումը կարող է իրականացվել տվյալ հաստատության մշակած ընթացակարգով, որը հաստատվում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից:»:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է
	ՀՀ պատգամավոր Նարեկ Բաբայն ԱԺ	Նախագծի 9-րդ հոդվածում՝ Օրենքի 30-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 26.24)-րդ կետով.	«սահմանում է մանկավարժահոգեբանական և ուսումնամեթոդական հմտություններ ապահովող մոդուլներով իրականացվող դասընթացի միջոցով առնվազն 30 կրեդիտ շնորհելու կարգը.»:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է